

ESPERANTA VORTO

1951

Oběžník kroužku esperantistů
při Újezdní osvětové besedě
v Lanškrouně

Nro 7

Punkto post Esperanta Vorto.

Nun, je la fino de la jaro, ni devas fari valorigon de nia agado rilate la eldonadon de nia cirkulero.

Antaŭ unu jaro du anoj de nia junularo kunmetadis kaj presis la unuan numeron de cirkulero, kiun eknomis Esperanta Vorto. Tiam ni volis helpe de cirkulero informigi niajn anojn pri laboro de nia klubo. Ni havis multajn nombrojn da klubanoj, kiujn ni neniam vidis, kaj kiujtute ne iradis inter ni kaj tial ni celis atingi per cirkulero la ligilon inter ni kaj ili.

Poste ni dissendadis la cirkuleron al ĉiuj kluboj kaj unusolaj Esperantistoj en nia regiono kaj ni petis la presan subtenon financan. Multaj samideanoj sendis al ni monon kaj tiel tre helpis al nia klubo en financa krizo. Al ĉiuj subtenantoj ni ankoraŭ unufoje dankas.

Kiam leviĝis movado de Esperantista junularo en ĈSR, fariĝis nia cirkulero el junularaj cirkuleroj, ĉar en nia klubo laboris, krom kelkaj esceptoj, nur junularo. Post junulara konferenco en Rožnov, fariĝis nia cirkulero la informanto de la junulara regiono Lanškroun kaj ĝia celo estas informi pri Esperanta vivo en nia regiono kaj ligi nin kun aliaj junularaj grupoj. Tio do estas grava funkcio.

Rilate la enhavon ni komence faris erarojn en la Esperanta teksto. Sed post la vizito de Somera kursaro en Rožnov, kie du al ni tre pliperfektigis, la enhavo ankaŭ pliboniĝis.

La preso de la cirkulero ne estis ĉiam bela kaj bone legebla. Ni havis grandajn malhelpojn kun ciklostil-maŝino. Ĝi estis dufoje rompita kaj ne funkciis bone.

En venonta jaro ni planas eldonadi nian cirkuleron pli ofte kaj plibonigi kial enhavon tiel ankaŭ ĝian teknikan parton. Ni esperas, ke tio sukcesos al ni, kaj ke la cirkularo plados al vi ankoraŭ pli multe.

J.C.

- o - O - o -

JUNULARA VIVO.

En lasta numero de Esperanta Vorto mi memorigis al vi pli diligentan lernadon de Esperanto kaj mi kredas, ke vi efektive perfektigis.

Nun mi rekomendas al vi praktikan uzadon de la lingvo. Krom la korespondado kaj legado helpas al vi Esperanta interbabilado dum viaj kunvenoj kaj okaze do diversaj ekskursoj.

Nia junularo en Lanškroun komuno vizitis kinejon, teatron kaj cirkon „Kludsky“ kaj sukcesa parolis Esperante, vekante atentecon de ĉirkaŭsidantoj.

Perfektigu kaj propagandu nian lingvon flue parolante

Cento da tiuj, kiuj volas,
farigos pli multe
ol milo de tiuj, kiuj devas.

F.V.

Delegitoj atentu ! Delegáti pozor !

1. Měsíční hlášení a zprávy EV pošlete vždy do 10. každého měsíce! Již 10. je uzávěrka.
2. Hlášení posílejte v Esperantu.
3. Hlášení posílejte na adresu: Jan Werner, Gottwaldova 65, Lanškroun.
4. Do 10. ledna 1952 oznamte, kolik výtisků EV si přejete.
5. Případnou změnu adresy nám ihned oznamte!
6. Nové programové části schůzí, tj. Pásma, písně, básně, divadla atd. uveřejněte sami nebo prostřednictvím našeho oblastního oběžníku, aby všechny skupiny měly stále bohatý program.

- o - O - o -

1-a regiona kunveno en Pardubice.

Ĝi okazis la 25-an de novembro 1951 kaj partoprenis ĝin gesamideanoj el Pardubice, Lanškroun, Dolní Čermná, Třebovice v Čechách, el najbara regiona urbo Hradec Králové kaj s-ano Svačina el Lanžhot.

La kunveno estis kunvekita por pridiskuti aferon de Esperanto-movado inter junularo en regiono. Ĉeestantaj delegitoj taportis pri stato de la movado kaj pri agado de junularaj grupoj. Entuziasmaj junaj gesamideanoj estas precipe en Lanškroun kaj ankaŭ en Pardubice kaj Hradec Králové, kie ili fine decidiĝis fondi junularajn grupojn. El tri verdaj centroj de orienta Bohemio, el Lanškroun, Pardubice kaj Hradec Králové estos disvastigata nia movado en ĉirkaŭaĵon. Digilo de ĉiuj grupoj estos cirkulero Esperanta Vorto. Zorgi pri ĉiuj junularaj grupoj kaj pri eldonado de cirkulero devas junulara regiona peranto Jan Werner.

Multe oni parolis pri maniero de laboro kaj informado.

Propono aranĝi region Esperantan ekspozicion ne estis akceptita, sed ĉiuj dume kunmetu konvenan materialon.

Antaŭ la ekspozicio ni preparos Regionan Esperantan Bibliotekon – REB.

La 2-a regiona kunveno estos venontjare jam en januaro aŭ februaro.

Kvankam nur malmultaj gesamideanoj partoprenis tiun ĉi kunvenon, ĝi plenumis celon kaj plua laboro poresperanta sendubo evoluos en regiono pli bone.

OKRESNÍ KNIHOVNA
mmmmmmmmmmmmmmmm

Naše oblastní knihovna je určena junularo od 10 – 100 let, proto voláme všechny kluby a kroužky esperantistů a také jednotlivé vlastníky esperantských knih, aby nám pomohli sestavit bohatý zdroj esperantské četby.

Knihovna nebude soustředěna v jednom místě. Knihy budou pod správou esperantských klubů a kroužků, respektive jejich knihovníků, kteří budou žádané knihy rozesílat, ne však přímo žadatelům, ale knihovníkům, v jejichž místě žadatel je organizován. Za knihu ručí knihovník nebo celý klub v místě čtenáře. Vlastníci esperantských knih je mohou půjčit některému klubu nebo mohou provádět půjčování sami – děkujeme jim předem za pochopení a za spolupráci.

Seznam knih v oblastní knihovně sestaví a natisčne a na požádání zašle Kroužek esperantistů při ÚOB v Lanškrouně, adresa: Esperanto, Palackého 729, Lanškroun.

... kaj lia voĉo tremis.
mmmmmmmmmmmmmm

Kiom da oferoj dum 63 jaroj alportis gesamideanoj por nia sankta afero montriĝis ankaŭ ĉe la solena programo de 50-jara jubileo de E. Klubo en Brno. Tio okazis la 18-an de novembro 1951. La 17-an sabato vespere multaj gesamideanoj el la tuta Ĉeĥoslovakio kunvenis por ĉeesti solenan vesperon kun riĉega programo.

Dimanĉe kluba prezidanto s-ano Vondroušek prelegis pri 50-jara ekzistado de Esperantista Klubo en Brno, kiu estas el la unuaj. Poste sekvis la plej kortuŝaj momentoj. Nome partoprenis ankaŭ maljuna pioniro s-ano Theodor Ĉejka, kiu estas eble plej maljuna s-ano en ĈSR.

S-ano Ĉejka kun siaj du, jam mortintaj amikoj, verkis kaj eldonis la unuan ĉeĥlingvan lernolibron kun vortaroj jam antaŭ la fondigo de Esp. Klubo en Brno.

Tiam li estis instruisto kun 60 kronoj de monata pago. La ŝuldo en presejo atingis jam 10.000 kronoj. Kiam la estinta pioniro parolis pri klopodej, kiujm li kune kun siaj amikoj por esperanto travis, lia voĉo rompiĝis per ploro Kiom da viktimoj la ideo jam postulis? Kion da gesamideanoj nur dum lasta milito estis viktimitaj? Kristo kiel baptita Juda ekestis Dio por sia krucmorto pro sia edeo. Kiom da sanktuloj estis priklamitaj similo. Ĉu ekstais la tempo ĉe proklamo de lasta sanktulo? Ĉu nia movado ne estas ankaŭ eklezio pro sia interna ideo denita per majstro? Kion ŝati plej multo? Naciecon, ekleziecon aŭ pli bonan homocon, ol ĝi estis ĝis nun? Mi jam unufoje skribis pri bezono de kalendaro de tuta Esperantistaro de la komenco kun rememoro de niaj sanktulaj kaj sanktulinoj novaj, kiuj siajn vivojn kaj klopodojn donacis sen bruo, sen ceremonioj por pli bona homeco pere de unu neŭtrala helplingvo.

Nova tempo postulas novajn gesanktulojn por homeco pli homema kaj pli serioza ol estis dogmoj kaj doktrinoj pri diversaj dioj en diversaj eklezioj. Slovaka verkistino, Jozefina Marečková, kiu pasis 70 jarojn laboris por ekumenia movado, por unuigi ekleziojn. Al tiuj, al kiuj sufiĉas la biblia „Je la komenco estis vorto . . .“ povus sufiĉi nova Esperantista kalendaro kun novaj gesanktuloj

Jarka Dittrich

- o - O - o -

! La redakcio kaj ĉiuj gesamideanoj en Lanškroun deziras al vi ĝojan kristnaskon kaj !
! feliĉan novjaron. !
!

LANŠKROUN

Raporto pri jara kunveno.

Ĝi okazis la 3an de decembro 1951. Flej grava punkto de la programo estis elekto de nova komitato. En venonta jaro la funkciuloj estos junaj.

Prezidento: Bohumír Vopršál, Třebovice v Čechách
Vicprezidento: Luboš Kretzschmar, Lanškroun, Pionýrská 546
Sekretario: Anna Neškudlová, Lanškroun, Palackého 729
Kasisto: Jaroslav Pícek, Lanškroun, Rybníční 152
Informreferanto: Alena Kaslová, Lanškroun, Gymnasium 1.tř.
Presoreferanto: Zdeněk Polák, Lanškroun, nám. Rudé armády
Kursoreferanto: Emil Diblík, Lanškroun, Hradební

Ĉiu funkciulo havas sian helprondeton.

Plua programero estis la prelego de s-ano Werner pri la E. Laborkonferenco en Praha.
Fine ni pridiskutis detalo ĉiujn niajn devojn kaj laborprogramon.

POZOR ! ATENTU !

Nova adreso de E-rondeto Lanškroun.

! ESPERANTO - Palackého 729, Lanškroun !
!

KLUBEJO :

! LANŠKROUN, placo Rudé armády / de Ruĝa armeco / n-ro 46. !
!

Kian vi pagas al ni, uzu pagilon de poŝta ŝparkaso: N-ro Ĉ-736701 - OSAZ v Lanškrouně,
konto: 1231 „Esperanto“.

Janularo Lanškroun – listopad.

Heslo: Por organizo al pli bone agado.

Listopad nám poskytl čas na přípravu nového výboru, který byl sestaven na schůzi 25.XI.

Zlatý hřeb měsíce tvoří zájezd osmičlenného souboru lanškrounských esperantistů do Dolní Čermné na náborovou besedu s veřejností. Bohužel štěstí se od nás odklonilo, poněvadž pto Běh vítězství jsme bylo nuceni odložit besedu z neděle, což bylo hlášeno místním rozhlasem a plakátováno 14 dní předem, na sobotu. Zájemců bylo tedy málo, ale přesto jsme provedli svůj dvouhodinový program, který byl složen z přednášek o významu jednotného mezinárodního jazyka a o praktickém použití esperanta, z promítání diapositivu, z esperantských písní původních i přeložených za doprovodu mandoliny, z aktovky „Zmatení jazyků“ a z rychle aranžované výstavky.

Ačkoliv jsme se všude setkávali s potížemi, přece mezi námi vládla veselá nálada, která se projevila hlavně po cestě zpět do Lanškrouna. I byla tma. Motory autobusu řvou do nočního ticha. Člověk si připadá jak na lodi nebo na velbloudu / příčina: výborný stav lanškrounských silnic / . A do této idylly zaléhají zvuky mandoliny a něčích hrdel odkudsi z útrob autobusu. Rázem se probouzí celý autobus. Že jsme dost slušně zpívali je vidět z toho, že nám nikdo nevynadal / je totiž zvykem cestujících být mrzutý na vše, co ho obklopuje / . Můžeme říci, že každému z nás se zájezd líbil, a že by jel zas.

O výsledcích, které byly dosaženy tímto zájezdem, se dovíte na jiném místě.

Tři členové našeho junulara se zúčastnili krajské schůze esperantistů v Pardubicích.

Schůzky byly nepravidelné, poněvadž všichni členové junulara navštěvovali některý z pěti běžících kursů.

L.K.

Jan Molnár:

EN VARNA

Mi veturis kun mia edzineto / dum miaj vakancoj en la j. 1932 / al tiu ĉarma marborda urbo sen iu ajn speciala programo. Nenion kaj neniun mi konis tie.

Alveninte al stacidomo mi intencis serĉi ian vojaĝoficejon aŭ informojon por gaji informojn pri logado kaj mastrumado. Tiel rigardante kaj serĉante mi ekrimarkis, ke iu simpla fervoja oficisto

alparolis min esperantlingvo, ĉar li rimarkis mian verdan steleton.

Li prezentis sin al mi kiel s-ro Kovačev kaj proponis al ni sian loĝejon por tre modera prezo, asertanto nin, ke li prizorgas mem ĉiujn necesajn anoncajn rilata pasporton kaj tiel plu. Do ni akceptis kaj vivis tro malmultekoste ĉe tie bonkora, oferema bulgara samideano.

Kiam ni devis reveturi hejnen, kelkaj lokaj samideanoj venis al stacidomo por adiaŭi nin, unu samideano eĉ akompanis nin survoje preskaŭ ĝis la havenurbo Russo / Rusĉuk / , de kie ni per vaporŝipo veturis tra Beograd, Budapeŝt' ĝis Bratislava, kie finiĝis nia libertempo.

- o - O - o -

LERNU KUN NI !

Věty účelové

Naše české „aby“ se vyjádří v esperantu dvojím způsobem:

1. věta: Mi petis lin, ke li venu.
2. věta: Mi venis, por ke mi demandu ien de vi.

V každém případě se použije ve vedlejší větě rozkazovací způsob. A nyní jaký je rozdíl mezi „ke“ a „por ke“.

1. věta: Prosil jsem ho, aby přišel.
2. věta: Přišel jsem, abych se vás na něco zeptal.

1. „Ke“ ve významu aby / samozřejmě s rozkazovacím způsobem / se klade po slovesech znamenajících nějaké přání, rozkaz, žádost atp. Tedy např. po slovesech : peti, postuli, ordeni, ĉiri, voli aj.

PŘÍKLADY:

Mi postulas, ke vi klarigu tion al mi. La oficiro ordonis al soldatoj, ke ili konstruu tendaron. Diru al li, ke mi ne povas veni al kunveno. Ni ne volas, ke estu la molito. Mi dezirus, ke morgaŭ estu bela vetero.

2. „Por ke“ / s rozk.zp. / ve významu aby se, klade ve všech ostatních případech. V kterých větách si můžeme říci před „aby“ slůvko proto / věta s „aby“ je tedy odpověď na otázku proč? / , klademe „por ke“.

TEDY: Pracujeme / proto / , abychom mohli žít. Mi laboras, por ke ni bone vivu.

Náš příklad: Přišel jsem / proto / , abych se vás na něco zeptal.

Někdy však můžeme větu s „por ke“ zkrátit tak, že místo „por ke“ užijeme „por“ a místo rozkazovacího způsobu infinitiv.

Podmínkou takového zkrácení je společný podmět věty hlavní i vedlejší.

Tedy místo:

Ni laboras, por ke ni bone vivu – se může říci: Ni laboras por bone vivi.

Náš příklad: Mi venis por demandi ion de vi.

Nemůžeme ovšem krátit tam, kde nejsou stejné podměty: Přišel jsem, abys mi dal vypůjčenou knihu (já x ty). Zde můžeme přeložit jen: Mi venis, por ke vi donu al mi prunedonitan libron – a ne jinak.

SHRNUTÍ:

„Aby“ se přeloží „ke“ a můžeme-li ai říci před „aby“ slůvko „proto“, dáme „por ke“.

Myslete si, že zo slůvko por znamená proto.

Krátit můžem jen v tom případě „por ke“ máme-li stejné předměty.

A ted' přeložte věty:

Snažil se mluvit jasně, aby mu všichni rozuměli. Chceme, abyste se naučili esperantu tak, abyste mohli esperantsky plyně mluvit. Nechci, aby se o mém úspěchu někdo dověděl. Abyste mohli dobře pracovat, musíte dobře jíst. Nepřeji si, abyste k nám dále chodil.

J.C.

- o - O - o -

EL LETERO de japana samideano
_____ Matsumoto Kiyoshi.

. . . . Nuntempe vialanda literaturo estas Esperante prezentata en progresomaj gazetoj. Ekzemplo mi legis rakonton de Jan Drda „Silenta barikado“ en gazeto „Ningen“. Mi pensas, ke ĝi estas tre bona benega. Kiel vi opinias?

Mi aŭdis, ke „Silenta barikado“ estas ankaŭ filmo. Ĉu vi vidis ĝin? Mi elkore deziras vidi ĝin kaj aliajn filmojn de popoldemokrataj landoj. Filmojn de Sovetio ni povas vidi nur du aŭ trifoje dum unu jaro kaj kontraŭe filmoj de Usono estas prezentataj pli ol 150 foje dem jaro.

Estas tute nekompreneble, kial registaro subpremas importadon de filmoj el popoldemokrataj landoj, Sovetio kaj popola Ĉinio.

!		!
!	Cirkuleron ESPERANTA VORTO eldonas Esperanto-Rondeto ĉe Distrikta kleriga	!
!	kunularo en Lanškroun – ĈSR. Aperas laŭbezone – senpaga.	!
!		!
!	<u>Adreso:</u> Esperanto – Rondeto, Palackého 729, Lanškroun en Ĉeĥoslovakio	!
!		!
!	Decembro 1951.	!
!		!